

مطالعه تطبیقی
نشانه‌شناسانه
نقوش سنتی ایرانی

دکتر مهدی زابلی نژاد

(با نگاهی ویژه به دو دوره ساسانی و قاجاری)

www.ketab.ir

سروشنامه:	زابل‌ی نژاد، هدی
عنوان و نام پدیدآور:	مطالعه تطبیقی نشانه‌شناسانه نقوش سنتی ایرانی با نگاهی ویژه به دو دوره ساسانی و قاجار
مشخصات نشر:	تهران: مرکب هنر، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری:	۲۹۸ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۶۲-۵-۳
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	چاپ دیگر: مرکب سپید، ۱۳۹۶
موضوع:	نقش‌های تزئینی -- ایران / Iran -- Themes, motives -- Decoration and ornament
موضوع:	هنرهای تزئینی -- ایران / Iran -- Decorative arts
موضوع:	هنر ساسانی / Sassanid Art
موضوع:	هنر قاجاری / Qajar Art
موضوع:	هنرهای تزئینی -- مطالعات تطبیقی / Decorative arts -- Comparative works
زبان:	الفبا ۲۱۳۹۶ / آ / NK ۱۴۷۴
رده بندی کتب:	۷۴۵ / ۴۰۹۵۵
رده بندی یونسکو:	۲۹۵۲۴۶۳
نوع کتاب:	کتاب چاپی

ناشر همکار
انتشارات مرکب سپید

انتشارات مرکب هنر

www.morakabhonar.com / www.morakabesepid.com

عنوان کتاب: مطالعه تطبیقی نشانه‌شناسانه نقوش سنتی ایرانی (با نگاهی ویژه به دو دوره ساسانی و قاجار)

نویسنده: دکتر هدی زابل‌ی نژاد | مدیر اجرایی: محسن حسن‌پور

صفحه‌آرایی: پاشا دارابی | طراح جلد: دکتر هدی زابل‌ی نژاد

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸ | تیراژ: ۱۰۰۰ | شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۶۲-۵-۳

قیمت: ۴۸.۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

تلفن: ۰۲۱-۲۶۲۹۳۱۹۹-۹۱۲۵۱۳۷۶۲۶

فهرست مطالب

بخش اول: نشانه شناسی

فصل (۱): نظریات نشانه شناسی	۱۵
(۱-۱) نشانه شناسی چیست؟	۱۵
(۱-۱-۱) نشانه شناسی از دیدگاه دوسوسور (Semiology)	۱۸
(۱-۱-۲) نشانه شناسی از دیدگاه پیرس (Semiotics)	۲۱
(۱-۱-۳) هم نشینی و جانشینی نشانه ها	۲۱
(۲-۱) نشانه شناسی ارتباط و نشانه شناسی دلالت	۲۲
(۳-۱) نشانه شناسی - اختارگرا	۲۳
(۴-۱) نشانه شناسی پساختارگرا	۲۵
(۵-۱) نشانه شناسی - رهنر	۲۶
(۱-۵-۱) نقد نشانه شناسی آنتوان هنری	۲۷
(۲-۵-۱) نظام نشانه ای باز بودی و تمام نشانه ای حضور مدار	۲۸
(۳-۵-۱) مفهوم شکل ناخستگی	۳۰
(۶-۱) جمع بندی	

بخش دوم: تاریخ سیاسی - اجتماعی و مذهبی - فرهنگی و قاجار

فصل (۲): اوضاع سیاسی - اجتماعی و مذهبی - فرهنگی دوره ساسانی	۳۵
(۱-۲) تشکیل دولت ساسانی	۴۰
(۱-۲-۲) اوضاع سیاسی - اجتماعی دوره ساسانی	۵۶
(۲-۲-۲) وحدت دین و دولت در عصر ساسانی	۶۱
(۳-۲-۲) موقعیت جغرافیای ساسانیان	۶۲
(۳-۲) اوضاع مذهبی و فرهنگی دوره ساسانی	۶۲
(۱-۳-۲) مذهب زرتشتی	۷۴
(۲-۳-۲) مذهب زروانی	۷۶
(۳-۳-۲) فزه ایردی در آئین پادشاهی ساسانی	

فصل (۳): اوضاع سیاسی - اجتماعی و مذهبی - فرهنگی دوره قاجار	۹۵
(۱-۳) تشکیل سلسله قاجاریه	۹۵
(۱-۱-۳) نژاد و پیدایش قاجاریه در تاریخ سیاسی ایران	۹۷
(۲-۱-۳) آغامحمدخان قاجار	۱۰۱
(۲-۳) اوضاع سیاسی - اجتماعی دوره قاجار	۱۰۱
(۱-۲-۳) سلطنت فتحعلیشاه	۱۰۷
(۲-۲-۳) ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ ه.ق) (۱۲۷۱-۱۲۲۲ ه.ش)	۱۱۴
(۳-۳) اوضاع مذهبی - فرهنگی دوره قاجار	
(۴-۳) مطالعه تطبیقی اوضاع سیاسی - اجتماعی و مذهبی - فرهنگی دوره ساسانی (۲۶۸ پیش از اسلام - ۴۵۰ ه.ق) و قاجار (۱۱۶۸-۱۳۰۴ ه.ش) (۱۲۱۰-۱۳۴۶ ه.ق)	۱۲۱

بخش سوم: نقوش سنتی ایرانی با نگاهی ویژه به نقوش پارچه‌های ساسانی و قاجار

فصل (۴): نقوش دوره ساسانی	۱۰۳
(۱-۴) کلیات هنر ساسانی	۱۰۳
(۲-۴) هنر پارچه‌بافی ساسانی	۱۰۴
(۳-۴) نقوش پارچه‌های ساسانی	۱۰۵
(۱-۳-۴) نقوش انسانی	۱۰۵
(۱-۱-۳-۴) نقوش انسانی در پارچه‌های آنتینونه و بیزانس	۱۰۵
(۲-۱-۳-۴) نقوش انسانی در پارچه‌های آل بویه (قرون ۳-۵ ه‍.ق: ۹-۱۲ م)	۱۰۶
(۲-۳-۴) نقوش حیوانی در پارچه‌های آل بویه و سلجوقی	۱۷۲
(۱-۳-۴) نقوش حیوانات اسطوره‌ای در پارچه‌های ساسانی	۱۷۸
(۳-۴) نقوش حیوانات اسطوره‌ای در پارچه‌های ساسانی و آنتینونه	۱۷۹
(۴-۴) نقوش گیاهی در پارچه‌های ساسانی	۱۸۰

فصل (۵): نقوش دوره قاجار	۱۸۰
(۱-۵) کلیات هنر قاجار	۱۸۱
(۲-۵) هنر پارچه‌بافی قاجار	۱۸۱
(۳-۵) نقوش پارچه‌های قاجار	۱۸۲
(۱-۳-۵) نقوش انسانی در پارچه‌های دوره قاجار	۱۸۲
(۲-۳-۵) نقوش حیوانی در پارچه‌های قاجار	۱۸۳
(۳-۳-۵) نقوش گیاهی در پارچه‌های قاجار	۲۲۵

بخش چهارم: مطالعه تطبیقی نقوش سنتی دوره‌های ساسانی و قاجار

فصل (۶): مطالعه تطبیقی نشانه‌شناسانه میان نقوش دو دوره ساسانی و قاجار	۲۲۳
(۱-۶) نقوش انسانی در پارچه‌های ساسانی و قاجار	۲۲۳
(۲-۶) نقوش حیوانی در پارچه‌های دو دوره ساسانی و قاجار	۲۲۴
(۳-۶) نقوش حیوانات اسطوره‌ای در پارچه‌های ساسانی و قاجار	۲۲۵
(۴-۶) نقوش گیاهی در پارچه‌های ساسانی و قاجار	۲۲۶
(۲-۶) جمع‌بندی	۲۲۶
(۱-۲-۶) مطالعه تطبیقی تشابهات ویژگی‌های کلی (بصری و محتوایی) هنر دو دوره ساسانی و قاجار	۲۲۶
(۳-۶) بهیافت‌های تحقیق	۲۲۷
(۱-۳-۶) سیستم لانگ و بارول در نظام هنری ساسانی	۲۲۷
(۲-۳-۶) سیستم لانگ و بارول در نظام هنری قاجار	۲۲۷

فهرست منابع و مآخذ فارسی	۲۸۸
--------------------------------	-----

فهرست منابع و مآخذ لاتین	۲۸۹
--------------------------------	-----